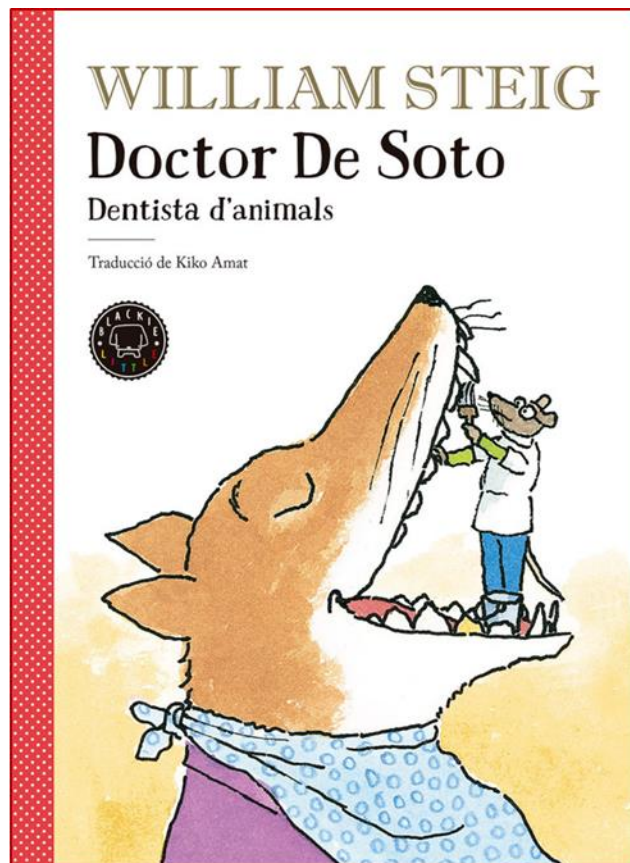

GUST PER LA LECTURA 2022-2023

AUTOR: WILLIAM STEIG
DOCTOR DE SOTO

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE INICIAL
GUIA DIDÀCTICA

EL GUST PER LA LECTURA 2022-2023

AUTOR: WILLIAM STEIG

DOCTOR DE SOTO

Meritxell Buil Martínez

Mireia Agustina Arias

Departament d'Educació

Subdirecció General de Plurilingüisme

Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Setembre de 2022

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. Introducció.....	5
2. William Steig.....	6
2.1. Biografia	6
2.2. Per conèixer una mica més la seva obra	10
2.2.1. Els valors	10
2.2.2. Tipus de personatges.....	11
2.2.3. La personificació d'animals.....	11
2.2.4. La relació entre imatge i text, i un bon sentit de l'humor.....	12
2.2.5. L'estructura narrativa	12
2.3. Les seves obres publicades en català.....	13
2.4. Proposta d'obres per treballar l'autor al llarg de tota la Primària.....	15
3. El llibre	16
3.1. L'argument	16
3.2. Un llibre per recomanar, sens dubte!	17
4. Com utilitzar aquesta proposta didàctica?.....	18
4.1. Lectura guiada	18
4.2. La lectura en veu alta	19
4.3. Un temps per llegir i parlar del que s'ha llegit	20
4.4. El paper de l'adult	20
4.5. Abans de començar a llegir.....	21
4.6. Altres consideracions	21
4.7. Recull de propostes	22
5. Abans de la lectura	23
PROPOSTA 1. LA COBERTA	23
PROPOSTA 2. EL TÍTOL.....	24
PROPOSTA 3 D'ABANS. L'AUTOR	25
6. Durant la lectura.....	25
6.1 Inici (de la pàgina 7 a l'11).....	27
Guia de lectura (Per observar, compartir, reflexionar...)	27
PROPOSTA 1 de l'inici. ELS PERSONATGES I	28
PROPOSTA 2 de l'inici. BOQUES GROSSES – BOQUES PETITES	28
PROPOSTA 3 de l'inici. GATS NO, GRÀCIES!	29

6.2 Nus (de la pàgina 12 a la 26)	30
Guia de lectura (Per observar, compartir, reflexionar...)	30
PROPOSTA 1 DEL NUS. ELS PERSONATGES II.....	32
PROPOSTA 2 DEL NUS. EL SOMNI.....	33
PROPOSTA 3 DEL NUS. LES MÀQUINES DEL DOCTOR DE SOTO.....	33
PROPOSTA 4 DEL NUS. ELS FINALS	34
6.3 Desenllaç (de la pàgina 27 a la 34)	35
Guia de lectura (Per observar, compartir, reflexionar...)	35
PROPOSTA 1 DEL DESENLLAÇ. HO HEM ENDEVINAT?	36
PROPOSTA 2 DEL DESENLLAÇ. DINS DE LA BOCA.....	36
PROPOSTA 3 DEL DESENLLAÇ. GUINEUS I RATOLINS: MIL HISTÒRIES!!!	37
PROPOSTA 4 DEL DESENLLAÇ. EL PRÒXIM CLIENT	38
7. DESPRÉS DE LLEGIR.....	38
PROPOSTA 1 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. COMPROVEM HIPÒTESIS INICIALS	38
PROPOSTA 2 DE DESPRÉS DE LLEGIR. PERSONATGES III	39
PROPOSTA 3 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. LA MEVA DENT: HISTÒRIA I SENTIMENTS ...	40
PROPOSTA 4 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. REPRESENTEM L'OBRA	41
8. QUADRE DE CONTINGUTS	42
9. BIBLIOGRAFIA.....	44

1. INTRODUCCIÓ

El dossier que teniu a les mans forma part dels materials didàctics del programa El Gust per la Lectura, que té el propòsit de voler contribuir a la formació literària d'infants, i joves lectors i lectores. Enguany celebrarem la vint-i-setena edició amb l'objectiu de continuar fomentant el gust per llegir i la consolidació de l'hàbit lector dels nostres alumnes. En aquest dossier us presentarem orientacions i propostes tant adreçades a desvetllar l'interès i la seducció per la lectura, com propostes dirigides a aprofundir en la comprensió i en la implicació personal, vetllant així pel desenvolupament d'una lectura crítica. Com veureu, la intervenció didàctica que us plantejem es basa en la lectura guiada i la conversa literària, que ens permeten compartir l'obra triada amb tot el grup classe, i establir un munt de vivències col·lectives, aprenentatges, opinions i descobertes que formaran part del grup i que es desenvolupen a partir del vincle de la lectura.

Una de les línies de treball que s'estableixen des del programa és fer conèixer autors referents de la literatura infantil i juvenil tant propis de la literatura catalana com altres de la literatura universal. És en aquest darrer grup on ens movem en aquesta ocasió. La literatura universal contemporània té figures clau mundialment reconegudes que han gaudit d'una gran difusió i les seves obres han estat traduïdes a moltes llengües, també a la nostra, és el cas de Mikel Ende, Roald Dahl, Cornelia Funke...¹ Però, en canvi, trobem altres autors que, si bé són un referent en els seus països d'origen, ens han arribat poc, i no és fins ara que el món editorial n'ha començat a publicar llibres a casa nostra. Hi trobem el cas d'autors i il·lustradors de les seves pròpies obres com la finlandesa Tove Jansson, amb la seva saga de còmics els *Mumin*, o com l'americà Arnold Lobel, amb llibres d'una gran sensibilitat per retratar les emocions i sentiments com són *El Gripau i el Gripere* o les faules de *Sopa de Ratolí*.²

L'autor que en aquest dossier volem fer conèixer també ens ve de la literatura americana: William Steig. Caricaturista, il·lustrador de llibres d'adults i més tard autor de llibres infantils, va rebre nombrosos premis i reconeixements per la seva obra al llarg de la seva vida professional. No és doncs d'estranyar que l'editorial Blakie Books destaquí a la contracoberta de *l'Illa de l'Abel*:

“Un viatge emocionant, poètic i tremendament divertit. Una de les obres mestres de la literatura infantil universal.”

També s'ha reconegut a William Steig com “el rei de les caricatures” i de les seves obres s'ha dit que “la fauna campa al seu aire”, en una clara al·lusió als seus personatges preferits: els

¹ Tots aquests autors i autores s'han treballat en anteriors edicions del Gust per la Lectura i podeu trobar els dossiers i materials a: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/lectura/gustperlalectura/> [Consulta: 21/07/22]

² D'aquestes dues obres, també en disposeu de dossiers al programa El Gust per la Lectura.

animals humanitzats. En canvi, i curiosament, pràcticament tant nosaltres com els nostres alumnes coneixem a William Steig no a través de les seves obres, sinó del cinema, per la versió cinematogràfica de *Shrek*.

Fer aquest dossier ha suposat per a nosaltres una descoberta d'un gran autor i de noves lectures que ens permeten llegir i aprendre mitjançant la lectura. Per a nosaltres, LLEGIR és gaudir, és imaginar, és posar-se en la pell dels altres, és viure altres dies... i per aquest fet, com a mestres, considerem que cal acompanyar l'alumnat en aquest procés de descoberta de la lectura, de les obres literàries, de l'hàbit lector. LLEGIR també és compartir i, part de la riquesa d'aquest dossier, és la possibilitat de poder després de la lectura expressar opinions, sensacions, emocions, dificultats, sorpreses... amb una altra persona.

De la mà de William Steig podem gaudir i compartir la lectura amb els nostres alumnes descobrint l'atracció que exerceixen els seus animals convertits en personatges valents i tenaços, històries que es desenvolupen en un món fantàstic tan llunyà i alhora tan proper a la nostra realitat.

2. WILLIAM STEIG

Abans de començar a desenvolupar la proposta didàctica és important conèixer l'autor de llibre escollit.

N'han dit:

"Brillant, únic i ferotgement original. El meu ídol." MAURICE SENDAK.

"Pel seu humor, la seva elegància i la seva immensa tendresa, Steig és un dels màxims referents de la literatura infantil." ERIC CARLE.

2.1. BIOGRAFIA

Va néixer el 14 de novembre de 1907 al Bronx, Nova York, i va viure 95 anys.

Des de petit es va interessar per la pintura i el dibuix, i també era un bon lector. Se sap que un dels seus llibres preferits d'infantesa va ser *Les aventures de Pinotxo*.

Era fill d'immigrants polonesos, el seu pare era pintor de parets i la seva mare, modista, i van inculcar als fills la passió i el gust per aspectes artístics. Eren també de fortes conviccions socialistes, no volien que els seus fills fossin jornalers per no sentir-se sotmesos, ni empresaris per no sotmetre els altres. És per aquest motiu que les inclinacions pel món del dibuix i l'escriptura que va desenvolupar Steig van ser afavorides i potenciades per la família.

Va passar per moltes universitats però no va acabar els estudis en cap: el *City College* de Nova York, la *National Academy of Design* també de Nova York, i la *Yale School of Art*, a la qual només va assistir-hi cinc dies. Això no obstant, el seu esperit lliure, creatiu i autodidacta li va permetre obrir-se camí.

La Gran Depressió fa que la família d'Steig pateixi greus problemes econòmics, la qual cosa porta el jove William Steig a buscar feina i a guanyar-se la vida amb els seus dibuixos.

Des de 1930 i durant set dècades treballa de caricaturista a la prestigiosa revista *The New Yorker*. Aquesta publicació ja era reconeguda en aquells anys com un referent de la crítica social nord-americana i també mundial, fama que també té en l'actualitat. La revista es caracteritza per l'alta qualitat dels seus periodistes, per incloure assajos, reportatges d'investigació i ficció, i també per la crítica social que desenvolupa. Steig farà per a la revista 1600 dibuixos i més de 100 cobertes.

"Either cheer up or take off the hat."

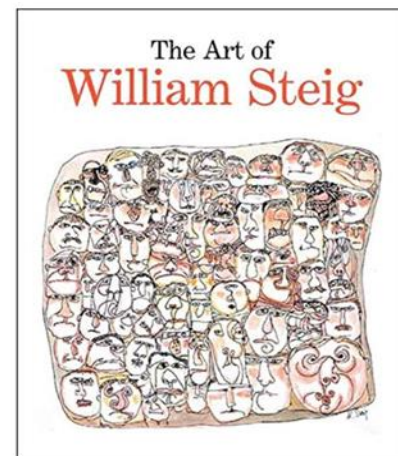
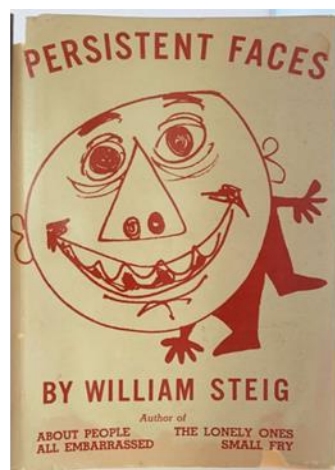
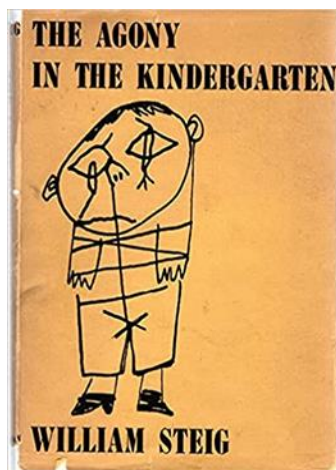
"O bé t'animes o et treus el barret."

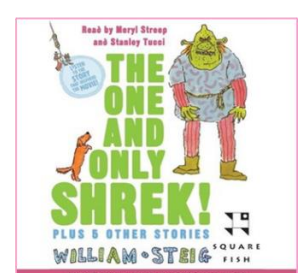
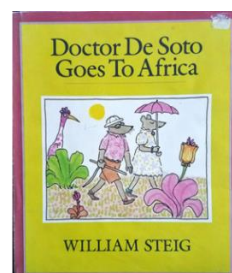
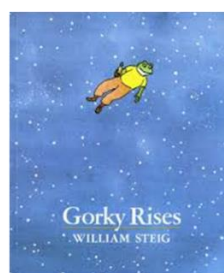
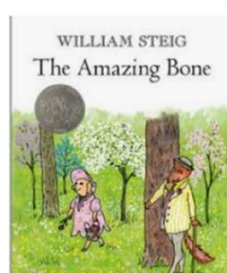
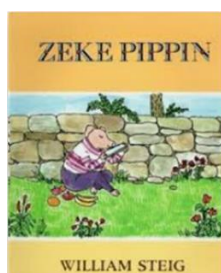
"Are we early?"

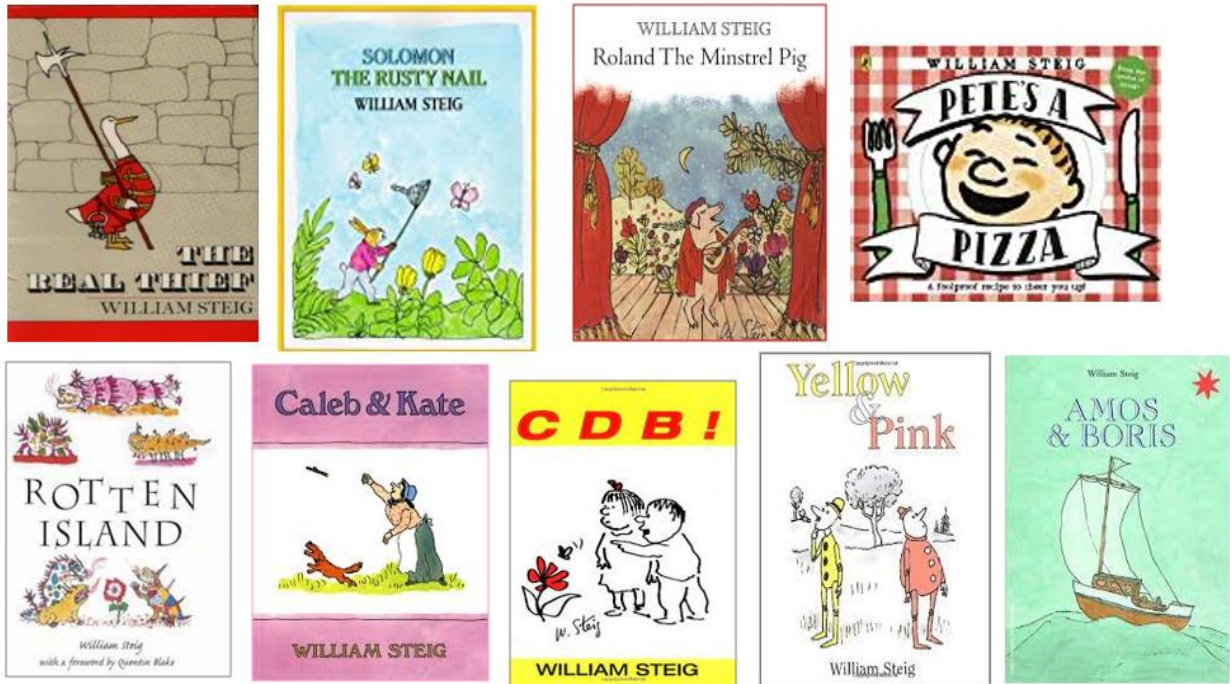
"Hem arribat massa d'hora?"

Posteriorment publica obres diverses que ell va anomenar dibuixos simbòlics. Són en blanc i negre, i en les quals, com a caricaturista, arriba al màxim a l'hora d'explorar les tensions i emocions humanes. Es caracteritzen per vinyetes amb un traç simple que creava ràpidament i sense esbossos, i que acompanyava de frases breus i punyents. Destaca d'aquesta època *The agony in the Kindergarten* (publicat per Duell Sloan and Pearce el 1950), que es podria traduir com a "Martiri a la llar d'infants".

Als 60 anys escriu la seva primera obra per al públic infantil, i a partir d'aquí n'escriu més de 35, i esdevé un referent indiscutible de la literatura per a aquests lectors. Entre les seves obres destaquen: *Silvestre i la pedra màgica*, *Irene la valenta*, *Doctor de Soto*, *Tifky Dufty*, *de professió escombriaire*, *Amos i Boris*, *L'illa de l'Abel...*

L'obra més coneguda de William Steig és sens dubte Shrek, portada al cinema el 1990 per Dream Works. La versió cinematogràfica, que es permet algunes adaptacions de l'obra original, ha donat origen a tota una saga de pel·lícules.

Els reconeixements al seu treball van arribar al llarg de tota la seva carrera, entre els quals podem destacar: Medalla Caldecot el 1970, nominat al premi National Books Award amb *Dominic* el 1972, premi l'Honor de Newbery el 1976 amb *L'illa de l'Abel*, el Zilveren Griffel (Estilet de Plata) el 1979, nominat al Premi Hans Christian Andersen com a il·lustrador el 1982 i com a escriptor el 1988, el Silver Brush el 1984 i 1991.

L'últim premi que va rebre va ser el 1995, atorgat per la revista *Newsweek* i que el designava com a "Rei de les caricatures".

2.2. PER CONÈIXER UNA MICA MÉS LA SEVA OBRA

William Steig comença a escriure per a nens i nenes quan ja és molt gran, però els infants sempre havien format part de la seva obra. Ara s'hi apropa des de la mirada dels adults. Sens dubte, la seva trajectòria professional li aporta elements que són garantia d'èxit entre el públic infantil. Entre aquests aspectes cal destacar:

- El seu enginy com a il·lustrador per retratar les emocions i les singularitats dels personatges.
- La capacitat de descriure situacions i emocions de forma directa, amb les paraules justes. Llegint els seus llibres res hi és de més, i tampoc es pot prescindir de res. Els esdeveniments se succeeixen ràpidament, el lector es troba immers i captivat en l'acció i les aventures dels personatges. Com a escriptor té una gran habilitat per atrapar al lector.
- El seu treball dilatat de la sàtira social en les tires còmiques li permet saber tractar els temes que formen part de l'univers del comportament i de les relacions socials. El fet d'indagar en la psicologia dels personatges que va fer en les obres per a adults li possibilita enfrontar-se a aquells comportaments més crítics i punyents, i és capaç de tractar amb els infants temes difícils i existencials com la solitud, la por, el desig, la decepció i el desànim, l'amor i la vida, entre d'altres.
- Els desenllaços sempre són feliços, deixa en els seus lectors la satisfacció d'haver pres part en una història que acaba bé.

Llegir un llibre de William Steig permet al lector posar-se en la pell dels personatges i reflexionar sobre aspectes claus, podríem dir que permet fer "aprenentatges per a la vida."

2.2.1. ELS VALORS

Les seves històries parlen de superació, de mirar endavant, de lluitar, de no rendir-se i d'avançar. Textos plens de tensió que fan de la lectura un procés emocionant.

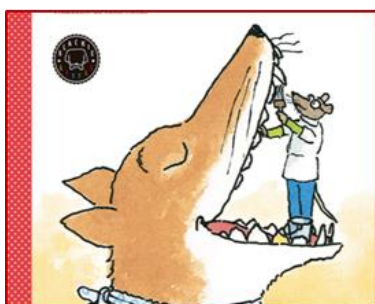
Es destaquen els valors de la família, l'amor, la vida, la solitud, la perseverança, la gratitud, el respecte a la natura, l'enyorament, l'ansietat, la preocupació, el perill, la cura d'un mateix, la lluita, la voluntat de seguir endavant, la satisfacció de superar les dificultats...

Les seves històries, les aventures que ens explica, tenen la capacitat d'interpel·lar el lector a formular-se moltes preguntes i reflexions durant la lectura. Les decisions que han de prendre els personatges són vitals, complexes, tenen conseqüències i identificar-se amb els personatges comporta un procés de conèixer com penso jo, quins valors comparteixo i en què difereixo.

2.2.2. TIPUS DE PERSONATGES

William Steig acostuma a posar els seus personatges en situacions límit. Molts viuen històries en les quals lluiten per sobreviure contra el temps, contra els elements de la natura:

- L'Abel, el ratolí, busca la manera de tornar a casa seva després de perdre's en una illa. En tot moment recorda la seva estimada, la seva família i la seva casa.
- La Irene és una nena que ajuda la seva mare a portar el vestit que li han encarregat. Malgrat la tempesta, lluita per arribar al lloc on s'ha de fer arribar l'encàrrec.
- El Doctor de Soto és un dentista que no ajuda els animals que són perillosos, però un dia es troba en la situació de fer una excepció amb una guineu.

En molts casos són personatges impulsius, que no dubten a emprendre un viatge o a posar-se en perill guiats sempre pels seus principis o valors. Són personatges que es van descobrint a mida que anem llegint. També són personatges que van evolucionant al llarg de la història:

- El Doctor de Soto passa de ser un dentista eficient a un ratolí enginyós capaç d'enfrontar-se a grans perills.
- La Irene passa de ser una nena obedient i diligent, a una aventurera intrèpida.
- L'Abel passa de ser petulant i de moral estricta, a desfer-se de prejudicis i valorar el que l'envolta, per convertir-se en un ésser sensible i amant de la natura.

2.2.3. LA PERSONIFICACIÓ D'ANIMALS

William Steig juntament amb Arnold Lobel es poden considerar com a dos dels grans faulistes contemporanis. De les característiques literàries de les faules³ a més dels ensenyaments morals i socials que es desprenen de les seves obres, utilitzen també els animals personificats.

³ Vegeu els materials del Gust per la Lectura sobre les faules.

Aquests personatges tenen qualitats pròpies de l'animal que representen i comportaments humans. Aquest joc entre els dos elements permet al lector un cert allunyament dels problemes que es plantegen perquè els protagonistes no són persones, són animals, i també permet analitzar críticament què fa el personatge, per què ho fa i què faria el lector. Fer aparèixer les característiques de l'animal transporta a una societat i a un món diferent i imaginari on els animals tenen la peculiaritat de parlar i anar vestits. Aquest personatges humanitzats també mantenen la seva condició animal:

- Mengen aliments propis de l'animal que representen.
- Mantenen els seus depredadors.
- Tenen les característiques físiques vinculades a la proporció, al moviment i al tarannà d'aquest animal: ràpid, lent, sistemàtic, treballador...
- Agafen els trets caracterials que la literatura tradicional i el món de les faules han atorgat a aquests animals: ratolins espavilats (Abel i Doctor de Soto), la guineu sagaç i astuta (a *Doctor de Soto*), el gos bon jan (Dominic), el ruc badoc i poc intel·ligent (*Silvestre i la pedra màgica*).

2.2.4. LA RELACIÓ ENTRE IMATGE I TEXT, I UN BON SENTIT DE L'HUMOR

Llegir l'obra de William Steig vol dir també gaudir de les seves il·lustracions, siguin en color o en blanc o negre, que acompanyen les seves obres .

A més d'ajudar-nos a comprendre millor el text i les seves històries, són un bon reflex del seu món imaginari i també del seu sentit de l'humor, ple de caricatures o imatges que no deixen de sorprendre. Us imagineu un ratolí fent de dentista a una guineu?

2.2.5. L'ESTRUCTURA NARRATIVA

En les obres de William Steig podem identificar un patró que li permet desenvolupar la tensió argumental de les seves obres: el viatge. Sovint, els personatges es veuen arrossegats a emprendre'n un, garantia d'aventures, perills i situacions inimaginables d'entrada. A més, es tracta sovint d'un viatge portat a un extrem:

- Abel i Irene es veuen obligats a emprendre un viatge i enfrontar-se a les forces de la natura.
- Pel seu esperit aventurer, Dominic es llança a explorar i a viatjar pel món sense ser conscient dels perills que això comporta.
- Shrek es veu obligat a independitzar-se i iniciar el viatge per la vida.
- El gos Tiffky Dubty no dubta a emprendre un viatge en busca del seu amor.
- I Doctor de Soto, si bé no emprèn un viatge, es veu en la situació d'haver d'enfrontar-se constantment al perill imminent de ser menjat per la guineu.

El viatge i els perills que han d'afrontar els personatges desenvolupen els esdeveniments, farcits d'aventures solucionades amb astúcia i amb la lluita sense defalliment dels personatges. Tot aquest trajecte Steig el porta amarat de sentiments i emocions a flor de pell, sense amagar la crueltat de la natura i les febleses humanes.

Els finals sempre són feliços però no sempre predictibles. Les circumstàncies que envolten els personatges porten el lector a debatre's entre com voldria que acabés la història i a com pot acabar.

2.3. LES SEVES OBRES PUBLICADES EN CATALÀ

Imatge: Blackie Books

En aquesta imatge trobeu algunes de les obres que s'han publicat en els últims anys de l'autor, en una col·lecció que recupera alguns dels grans clàssics de la literatura universal per a infants.

Podeu trobar aquestes obres en català i també d'altres publicades en castellà i anglès als catàlegs de [biblioteques públiques](#) o bé al [catàleg ePèrgam](#) de biblioteques escolars⁴.

⁴ [Consulta: 22/03/22]

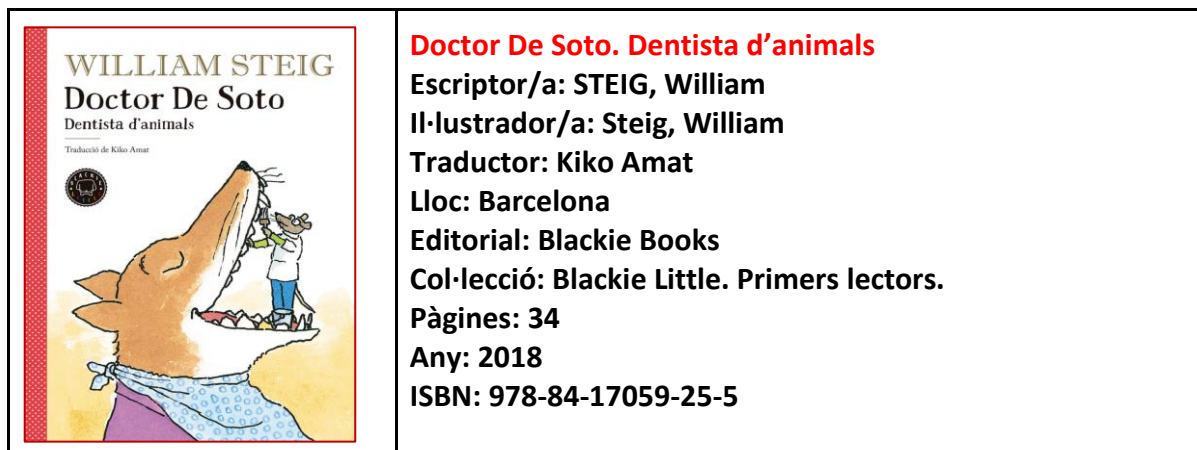
Us referenciem breument algunes de les seves obres:

	<p>STEIG, William. <i>Tiffky Doofky.</i> <i>De professió, escombriaire.</i> Blackie Books. 2021</p>	<p>En Tiffky Doofky, l'escombriaire del poble d'Espurnera, té un bon pressentiment. Per això decideix anar a veure Madame Tarsal, l'endevina de la vila, la qual li revela que aquell mateix dia, abans no es pongui el sol, coneixerà el seu gran amor. En Tiffky busca pertot, i a estones s'atura a descansar i rumia: on és l'amor?</p>
	<p>STEIG, William. <i>El gran viatge d'en Dominic.</i> Blackie Books. 2021</p>	<p>De vegades la vida no és tan intrèpida com voldríem. Per això un bon dia, assedegat d'aventures, en Dominic tria el seu millor barret, embolica les seves quatre pertinences en un farcell i comença un llarg camí. No sap què es trobarà, ni tan sols sap on va, només sap que camina cap endavant. I així, caminant i aturant-se de tant en tant per admirar tot el que troba, és com el petit aventurer descobrirà el món. Un món de vegades perillós i desconcertant, però bell per damunt de tot.</p>
	<p>STEIG, William. <i>En Silvestre i la pedra màgica.</i> Blackie Books. 2019</p>	<p>En Silvestre té una vida normal, una família normal i una afició (gairebé) normal: col·lecciona pedres boniques. Un dia al bosc troba una pedra màgica, que només demanant-li aconsegueix els seus desitjos. Però hem d'anar amb compte amb el que desitgem, perquè les coses es poden capgirar en qualsevol moment. En Silvestre descobrirà que a vegades desitgem coses excepcionals quan, en realitat, ja les tenim. Aprendre a veure-les fa que la nostra vida sigui millor.</p>
	<p>STEIG, William. <i>Shrek.</i> Libros del zorro rojo. 2012 (En castellà)</p>	<p>Un ogre lleig i malhumorat viatja pel món cercant aventures. S'anirà trobant amb personatges curiosos: rucs, bruixes, cavallers, dracs... Finalment trobarà una princesa tan horrible però a la vegada tan adorable com ho és ell.</p>

2.4. PROPOSTA D'OBRES PER TREBALLAR L'AUTOR AL LLARG DE TOTA LA PRIMÀRIA

	<p>Per al cicle inicial STEIG, William. <i>Doctor De Soto.</i> Traductor: Amat, Kiko Blackie Books, 2019</p>	<p>El Doctor De Soto és un ratolí dentista. A la seva consulta hi van animals de la seva mida, però també altres de grossos i fins i tot gegants. Només prohibeix l'entrada a les bèsties que mengen ratolins. Fins que un dia, en contra de les seves normes, accepta curar una guineu. Serà el seu pitjor mal de queixal. Per sort, tot i que el Doctor De Soto és molt petit, la seva astúcia és molt gran.</p>
	<p>Per al cicle mitjà STEIG, William. <i>Irene la valenta.</i> Traductor: Amat, Kiko Blackie Books, 2018</p>	<p>La Irene, filla d'una modista, té una missió: portar-li un vestit a la duquessa. No l'espantarà la tempesta ni un vent que insisteix a fer-li agafar por. Intenta travessar el bosc: se li congelen les llàgrimes, s'enfonsa en la neu, cau la nit... la Irene corre perill! És petita. I sabem que, com més petit ets, més valent has de ser per poder fer grans coses. Però és que ella és Irene la valenta.</p>
	<p>Per al cicle superior STEIG, William. <i>L'illa de l'Abel.</i> Traductor: Pàmies, Xavier Blackie Books, 2018</p>	<p>L'Abel és un ratolinet amb molta sort: viu en un entorn civilitzat i amb totes les comoditats, i és feliç amb la seva estimada Amanda. Un dia, una tempesta enorme els sorprèn mentre estan de pícnic. Un vent huracanat se l'endú i l'arrossega fins a un indret desconegut. Una illa remota. Un lloc gegant i ple de perills on haurà de construir vaixells, travessar rius, grimpar pels arbres i buscar menjar per sobreviure. Un Robinson Crusoe rosegador que descobrirà els secrets meravellosos de l'illa, i de la vida.</p>

3. EL LLIBRE

3.1. L'ARGUMENT

El doctor De Soto és un eficient dentista i a la seva consulta no hi falta cap detall: sala d'espera, tot tipus d'instrumental, butaca de dentista, bata blanca (per descomptat) i fins i tot compta amb una assistent, la seva dona. Però malgrat que la situació sembli molt real i normal, res més lluny de la realitat quan el mateix dentista resulta ser un ratolí i els seus pacients tot tipus d'animals des d'aquells que són de la seva mida fins a aquells que resulten ser extragrossos.

Des del primer moment, les situacions que es plantegen desborden la imaginació i esdevenen iròniques. Les situacions còmiques i divertides s'amunteguen una darrera de l'altra a mesura que passem les pàgines del llibre. La imatge de la portada ja posa el ratolí en una situació compromesa en haver d'entrar dins de la boca d'una guineu per poder tractar-lo, i també anticipa el que pot passar. Dues pàgines més enllà, junt amb el títol, la il·lustració ens mostra com treballa el ratolí amb un pacient també ratolí. El posat dels personatges i el detall de la imatge arrenca un bon somriure al lector. En una nova pàgina es mostra la manera peculiar d'atendre una senyora porc, amb l'ús d'una escala, i en tombar la pàgina entrem de ple en una consulta on, a més d'estris de dentista, en trobem d'altres que no ho són tant, com tot un sistema de politges que permeten al ratolí elevar-se per atendre rucs, vaques i bous.

El doctor De Soto i la seva dona tenen però molta cura de no córrer riscos i un flamant cartell (del que també penja un queixal gegant) anuncia que no agafaran ni gats, ni animals perillosos. És aquesta la manera de jugar de William Steig amb la condició humana i animal dels personatges.

Fins aquí tot anava bé, però l'arribada d'una guineu amb mal de queixal fa que els esdeveniments preguin un altre caire. El dilema professional d'atendre un pacient al qual poden deslliurar del seu mal i l'instint animal de no fiar-se d'un depredador entren en conflicte.

La guineu, presa de dolor, afligida, plorosa..., i tramposa, representa bé el seu paper amb un toc de teatralitat, suplicant de genolls per terra que l'atenguin. La parella de ratolins no sap ben bé què fer, però tenen bon cor i no saben estar-se de donar ajuda.

Han fet bé? No han fet bé? Una guineu és sempre una guineu malgrat que les aparences enganyin? La situació i la trama porten el lector a prendre un paper actiu tot posant-se en la pell dels personatges.

Amb totes les precaucions i de forma enginyosa els ratolins li extreuen una dent corcada però amb l'anestèsia els pensaments mengívols de la guineu queden al descobert. Acorden una nova visita per posar-li una dent nova. La situació és ara extremadament perillosa, les intencions de la guineu són clares, però ficar-se a la boca de la guineu és indispensable.

William Steig els farà sortir de la situació difícil seguint la mateixa via que a *Irene la valenta* o a *L'illa de l'Abel*: comptant amb ells mateixos, elaborant un pla per enfrontar-se a l'adversitat i sortir vencedors. La intel·ligència, la serenitat en els moments difícils, la confiança en les pròpies possibilitats per sortir-se'n són els valors que ara entren en joc, i són també els aprenentatges que podem fer llegint les obres d'aquest autor.

La nova visita de la guineu compta amb uns personatges que ja han pres una decisió i una ferma determinació: executar el seu pla per sortir indemnes. En el desenllaç és genial que el lector desconegui el pla dels ratolins i es vegi obligat a continuar llegint i fer d'espectador dels esdeveniments. Entrem en un nou joc pensant si se'n sortiran o no, si ens decantarem pels ratolins que ens han robat el cor i estan en perill, o ens posicionarem a favor de la guineu. Per sort, i com sempre, les obres de William Steig sempre acaben bé.

3.2. UN LLIBRE PER RECOMANAR, SENS DUBTE!

Amb tot el que hem exposat fins ara, tant de William Steig i la seva obra com del contingut del llibre, la justificació es fa evident per triar aquesta lectura. Volem sintetitzar alguns aspectes que considerem clau per recomanar treballar l'obra amb tot el grup classe:

- L'interès dels alumnes de cicle inicial pel món dels animals fa que se sentin atrets per llibres on aquests esdevenen protagonistes.
- La personificació dels animals es porta en aquest llibre al màxim extrem i amb tot luxe de detalls (vestuari, lloc on viuen, comportament i raonament) i els lectors poden establir lligams i connexions amb la seva manera d'actuar, comportar-se i pensar.
- El sentit de l'humor acompanya tant les il·lustracions com el text, des de tot el sistema de politges per hissar el ratolí dentista a observacions com: "Podia treballar dins de les seves boques, amb botes d'aigua per mantenir els peus secs".
- Les situacions narrades impliquen el lector i no el deixen indiferent. Pensar sobre els esdeveniments, fer-se preguntes i autoqüestionar-se són aspectes que poden sorgir de manera implícita i que també podem promoure expressament.

- El text i la imatge es complementen magistralment. William Steig juga constantment amb el lector per imaginar situacions “tenia uns dits tan delicats i una broca tan fina, que gairebé no els feia mal”. (Com no havien de ser de delicats els dits d’un ratolí, i la broca no fina, finíssima perquè la poguessin agafar aquells dits. I és clar que no feia mal, que serien aquestes rascadetes per a una vaca).
- La crítica literària en la revista Faristol destaca entre altres arguments per recomanar l’obra “la capacitat de l’autor per crear-nos certa preocupació per allò que passarà”⁵.

4. COM UTILITZAR AQUESTA PROPOSTA DIDÀCTICA?

Aquesta guia vol ajudar a la reflexió docent i fomentar el gust de lectura entre l’alumnat, com hem comentat a la introducció. Per fer-ho, us proposem que la lectura del llibre escollit sigui una **lectura guiada i en veu alta**.

4.1. LECTURA GUIADA

“La lectura guiada és una proposta on el docent i els alumnes comparteixen les seves capacitats i estratègies per assolir la comprensió d’un text.” Es tracta, doncs, d’una lectura compartida, que es desenvolupa conjuntament entre els alumnes i el docent, una lectura amb pauses que obren pas a la participació de tothom per: assegurar la comprensió, per fer aclariments o plantejar dubtes, per parlar del que estem llegint, per fer valoracions o prendre posicionaments crítics.⁶

La proposta que us presentem està seqüenciada en activitats per als tres moments del procés lector:

- Abans de la lectura: us plantejem propostes per crear expectatives, per formular hipòtesis o anticipacions del contingut i per precisar l’objectiu d’aprenentatge.
- Durant la lectura: s’estableixen pauses que corresponen a fragments amb entitat significativa pel que fa al contingut. L’acompanyament de la lectura que aquí us anem suggerint vetlla especialment per l’aplicació d’estratègies de comprensió lectora i de construcció conjunta del significat del text, així com pel control de la comprensió i per l’atenció de les dificultats que es pot trobar l’alumne. Les propostes d’activitats posen l’accent a buscar la implicació de l’alumne i la reflexió sobre els diferents aspectes que ens aporta el llibre (personatge, pensaments, situacions, emocions, problemes i solucions...).
- Després de la lectura: plantejem propostes que permeten comprovar el grau d’assoliment dels objectius de la lectura, la comprovació de la comprensió, així com activitats de síntesi i reflexió sobre el procés de comprensió seguit.

⁵ Vegeu la crítica literària de faristol a: <https://www.clijcat.cat/faristol/critica/Doctor-de-Soto-Dentista-danimals>.

⁶ Trobareu més informació sobre la lectura guiada a: <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2811> [Consulta: 21/07/22].

RECULL D'ESTRATÈGIES PER APLICAR DURANT EL PROCÉS LECTOR	
Estratègies de descodificació	Relectura. Identificació del lexema o arrel de la paraula. Trobar l'origen de la paraula. ...
Estratègies de comprensió	Fer hipòtesis i comprovar-les. Adonar-se dels indicis textuais i paratextuals. Fer connexions: - del text amb un mateix. - del text amb la resta del text. - del text amb el món. Fer inferències. Visualitzar. Resumir (i recapitular). Fer-se preguntes. Fer connexions. Reorganitzar i integrar la informació. Supervisar i reparar la comprensió. ...
Estratègies metacognitives	Establir i recordar el propòsit de lectura. Autoregular-se en la lectura: - <i>Què puc fer per llegir bé aquesta paraula?</i> - <i>Ho he entès?</i> Valorar com ho he fet. Reflexionar sobre què hem de fer per llegir bé un text. Suggerir o proposar què podríem fer per millorar. ...

4.2. LA LECTURA EN VEU ALTA

Aprofitant les característiques de l'obra de William Steig, una bona manera d'aprofundir en les seves descripcions, en la clínica dental, en els personatges amb les seves emocions i comportaments és fer una lectura lenta i acompanyada que, donada l'extensió breu de l'obra, també ens permet fer-ne la lectura en veu alta.

En el cicle inicial proposem que sigui el docent qui porti el pes de la lectura en veu alta. És important que el docent, a més de ser un bon model, s'impliqui en el procés lector, acompanyant cada infant segons les seves necessitats i no només durant la lectura, sinó abans i després de fer-la.

La lectura en veu alta ens permet:

- Gaudir d'un temps de lectura compartida.
- Donar un model de lectura i posar l'accent en l'expressió, l'entonació i l'adequació del ritme. La cura en aquestes aspectes, a més de ser objecte d'imitació per part de l'alumnat, també han de ser objecte de reflexió.
- Convidar a llegir, demanar voluntaris, animar a llegir fragments. Fragments que poden estar preparats prèviament per determinats alumnes per garantir una experiència gratificant.

- Compartir les estratègies que fem servir durant el temps de lectura. En el cas de l'obra que tenim a les mans, cal potenciar l'observació i l'anàlisi de les il·lustracions ja que la comprensió de l'obra requereix una bona lectura de la imatge.
- Assegurar la comprensió del text. Podem aturar-nos i parlar del text sempre que els alumnes ens ho demanin o bé quan detectem que en tenen necessitat.
- Tenir un univers lector compartit per a tot el grup-classe. Així com un coneixement ampli de personatges i autors clau de la literatura infantil i juvenil.

4.3. UN TEMPS PER LLEGIR I PARLAR DEL QUE S'HA LLEGIT

Una altra qüestió que considerem important plantejar abans de començar la lectura és **EL TEMPS DE LECTURA**⁷. Ens cal determinar quin serà el moment de lectura:

- 30 minuts de lectura diària: és un temps per llegir, per parlar de lectura, per representar la lectura...
- Sistemàticament un moment de la setmana dedicat a la lectura.
- Poder fer un treball intens lligat a una efemèride, una data concreta, una celebració...
- Utilitzant una celebració o una temàtica que es treballi a tot el centre, per exemple, la setmana cultural, la setmana de l'aventura...

4.4. EL PAPER DE L'ADULT

Durant la lectura guiada és molt important plantejar quin serà l'acompanyament que farem com a docents. Alguns dels aspectes que creiem convenient destacar són:

- Contextualitzar l'obra, pensar la manera de presentar-la als alumnes i crear les expectatives necessàries per generar la motivació inicial.
- Establir connexions entre l'obra i els infants atenent a: inquietuds, necessitats, curiositats i interessos del grup-classe.
- Analitzar prèviament l'obra abans de començar a treballar-la amb els alumnes per descobrir els elements clau de la lectura, i identificar-ne les possibles dificultats: vocabulari, comprensió, expressió...
- Vetllar per donar un bon model lector, també d'expressió oral. Preparar amb cura la lectura expressiva de l'obra i pensar els moments oportuns per fer una pausa, així com les preguntes de reflexió que adreçarem al grup.
- Dinamitzar les converses donant protagonisme a l'alumnat.
- Recollir, matisar i fer progressar l'expressió oral de l'alumnat.
- Vetllar per la participació i inclusió de cada alumne en la conversa, i també en la lectura en veu alta.

⁷ Podeu consultar: <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2824> [Consulta: 21/07/22]

4.5. ABANS DE COMENÇAR A LLEGIR...

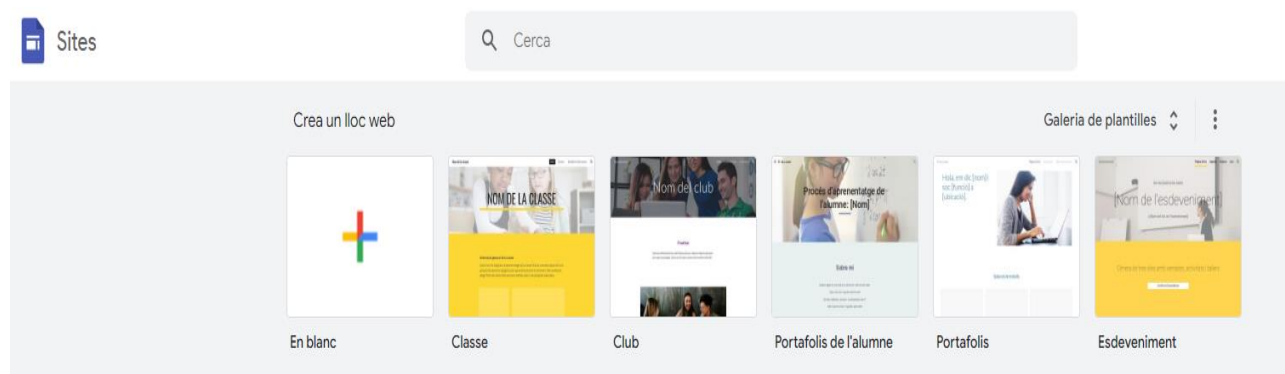
Anteriorment hem comentat alguns dels aspectes que cal tenir presents per fer la lectura que tenim a les mans: definir-ne l'objectiu, planificar el temps de lectura, preparar les activitats d'abans, durant i després de llegir, assegurar la comprensió de tot l'alumnat i, sobretot, prioritzar la lectura en veu alta del docent.

Per tal de poder potenciar el gust per la lectura i assegurar la comprensió de l'obra escollida, també cal pensar en el clima i l'espai on es realitzarà la lectura. Per exemple, podem iniciar la descoberta de l'obra a la biblioteca escolar o bé en un espai especial de l'escola. Per a la resta de sessions caldrà preveure els espais més adequats: l'aula, la biblioteca escolar, el pati... Si planifiquem fer la lectura del docent en veu alta, caldrà dissenyar un espai on tot l'alumnat tingui pròxim el model lector, tot visualitzant les expressions i estratègies que s'utilitza en cada moment.

També caldrà preparar un espai de l'aula o la biblioteca escolar per tal de recollir i exposar els treballs que facin els alumnes a partir de les diferents propostes.

4.6. ALTRES CONSIDERACIONS

Us proposem que recolliu algunes de les propostes que aneu fent amb els alumnes en google sites que teniu en el paquet d'eines de l'xtec. Podeu utilitzar aquest *sites* com a un portafolis virtual i col·lectiu de seguiment de la lectura compartida i en veu alta que esteu fent. També podeu completar aquest espai amb altres activitats que penseu que ajudaran l'alumnat a millorar la comprensió de l'obra.

En aquesta guia trobareu dues icones que poden ajudar-vos a l'hora d'interpretar i portar a terme les propostes:

	<p>Propostes que ens serveixen per recapitular, recuperar informació... Són activitats que queden obertes i que es reprenen en diversos moments del procés lector. Recomanem habilitar un espai a l'aula on aquestes activitats siguin ben visibles. En diem "Racó del llibre que estem llegint", però cada docent el pot personalitzar amb el títol del llibre o amb el nom que s'acordi conjuntament amb el grup classe.</p>
	<p>Propostes que podem recollir en el <i>sites</i> per compartir el procés lector amb la resta de la comunitat educativa.</p>

4.7. RECULL DE PROPOSTES

Les propostes que trobareu a continuació pretenen que els alumnes:

- gaudeixin de la lectura,
 - descobreixin un nou autor i noves lectures,
 - descobreixin el valor de la paraula, fomentant la lectura en veu alta,
 - expressin oralment les descobertes fetes amb la lectura,
 - utilitzin l'expressió artística representant els personatges de l'obra.
- **Abans de la lectura**
 - Proposta 1. La coberta.
 - Proposta 2. El títol.
 - Proposta 3. L'autor.
 - **Durant la lectura**
 - Inici (pàg.7-11)**
 - Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...). Pàgina a pàgina.
 - Proposta 1 de l'inici. Els personatges I.
 - Proposta 2 de l'inici. Boques grosses – boques petites.
 - Proposta 3 de l'inici. Gats no, gràcies!.
 - Nus (pàg. 12-26)**
 - Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...). Pàgina a pàgina.
 - Proposta 1 del nus. Personatges II.
 - Proposta 2 del nus. El somni.

- Proposta 3 del nus. Les màquines del Doctor De Soto.
- Proposta 4 del nus. Els finals.

Desenllaç (pàg. 27- 34)

- Guia de lectura (Per observar, compartir, reflexionar...). Pàgina a pàgina.
 - Proposta 1 del desenllaç. Ho hem endevinat?
 - Proposta 2 del desenllaç. Dins la boca.
 - Proposta 3 del desenllaç. Guineus i ratolins: mil històries.
 - Proposta 4 del desenllaç. El pròxim client.
- **Després de la lectura**
 - Proposta 1. Comprovem les hipòtesis inicials.
 - Proposta 2. Personatges III.
 - Proposta 3. La meva dent: història i sentiments.
 - Proposta 4. Representem l'obra.

5. ABANS DE LA LECTURA

Seguiment trobareu algunes propostes per motivar la lectura del llibre *Doctor De Soto. Dentista d'animals*.

Com hem comentar anteriorment, és molt important planificar el temps... que dedicarem a la lectura del llibre. Cada docent seleccionarà aquelles propostes que s'ajusten més a les necessitats dels seus alumnes o als continguts que es volen treballar. El docent també haurà de decidir com fracciona la lectura i quin tipus en proposa als seus alumnes. Recomanem simultaniejar la lectura en veu expressiva per part del docent, amb la lectura individual i en veu alta dels alumnes.

És molt important, també, crear un clima d'aula adequat perquè la lectura sigui el més plaent possible.

Doncs comencem... Bona lectura!

PROPOSTA 1. LA COBERTA

Us proposem començar la lectura a la biblioteca escolar del centre, anem cap aquest espai per descobrir el llibre escollit i fer una primera aproximació visual a la coberta.

Podem fer-ho de diferents maneres:

Posar el llibre dins d'una capsa i jugar a descobrir què hi ha dins.

Tapar el llibre amb una roba i destapar lentament l'obra, primer el títol i després la imatge.

Preparar una taula amb diferents llibres, novel·les, àlbums il·lustrats... i posar-hi *Doctor De Soto*. A la taula trobaran un sobre amb diferents elements o petites paraules que els donaran pistes sobre l'obra, per exemple:

El títol té una D.

Hi ha la imatge de dos animals.

...

Es tracta que els alumnes endevinin, a partir de les pistes, quin és el llibre que llegirem tots plegats, i al qual dedicarem algunes sessions.

PROPOSTA 2. EL TÍTOL

Ara és el moment de poder començar a descobrir la coberta de l'obra escollida, ens fixem en un primer moment en el títol: *Doctor De Soto. Dentista d'animals*.

Primer de tot, després de llegir el títol proposem a l'alumnat que pensi en una altra il·lustració, imatge... que vagi bé amb aquest títol. Ho poden expressar fent un dibuix.

DOCTOR DE SOTO
Dentista d'animals

Abans de dibuixar, es pot establir una conversa perquè els alumnes aboquin què saben dels dentistes: quina feina fan, quins estris utilitzen... els convidarem a evocar si han viscut o els han explicat alguna experiència.

Quan acabin de dibuixar, demanarem a cada infant que expliqui la situació que ha representat, utilitzant el lèxic que prèviament haurà sortit a la conversa.

Els dibuixos es poden penjar a l'espai de l'aula que destinarem a recollir els treballs dels alumnes relacionats amb el llibre que llegiran col·lectivament.

Amb aquesta activitat els alumnes es començaran a formar una idea de l'espai on passarà la història i poden fer algunes hipòtesis sobre l'argument.

És important recollir les idees prèvies o hipòtesis inicials de l'argument de l'obra per tal de fer-ne la comprovació després de llegir el llibre.

No serà fins a la propera proposta on mostrarem la coberta sencera amb el títol i el dibuix que acompanya.

PROPOSTA 3 D'ABANS. L'AUTOR

Observem la coberta, i busquem el nom de l'autor i il·lustrador: **William Steig**

Ara proposem que els alumnes obrin el llibre, que mirin les guardes i que vagin a les pàgines finals: hi trobaran un text amb la biografia de l'autor.

A la part inicial d'aquest dossier, hem parlat sobre la importància que l'adult doni al model de lectura en veu alta als alumnes, ara és el moment de fer-ho, llegint la biografia. Cal que reforceu els aspectes essencials i, sobretot, assegureu-vos que els alumnes la comprenen.

Iniciem una petita conversa col·lectiva sobre l'autor i il·lustrador: William Steig. És un dels grans noms de la literatura infantil i juvenil. Demaneu als alumnes que diguin quins aspectes els han cridat més l'atenció de la vida de l'autor:

- És autor i il·lustrador
- Un títol destacat de la seva obra: *Shrek!*
- ...

Una bona manera de tenir present l'autor i il·lustrador és penjar la seva fotografia a l'espai de l'aula on recollirem el resultat d'algunes de les propostes que aneu fent amb els nens i nenes.

6. DURANT LA LECTURA

Obrim el llibre per començar la lectura, és un moment important per recordar que els llibres s'han de cuidar i per descobrir-ne les parts.

En la lectura d'aquest llibre volem potenciar el model lector de l'adult. Recomanem:

- Disposar d'un espai i un temps de lectura. Cal que sigui un moment agradable per gaudir de la lectura.
- Donar importància al model de l'adult, tant si llegeix en veu alta com si ho fa en silenci.
- Establir quina pauta de lectura seguirem, si primer volem fer una primera aproximació del text en silenci, i més tard començar la lectura en veu alta, o bé primer donar el model lector i després convidar els alumnes que facin una lectura individual i en silenci. També es pot proposar la lectura en parella.
- Assegurar la comprensió i l'acompanyament de tot l'alumnat.
- Seleccionar les propostes que ens ajudaran a reforçar la comprensió del text.

Algunes idees importants per poder descobrir el món de William Steig durant la lectura:

- Dediqueu un temps a la lectura però també a observar i gaudir de les il·lustracions, ja que aporten molta informació sobre el text i ajudaran els alumnes a comprendre'l.
- Les imatges acompanyen i anticipem el text, poden constituir una bona bastida per a aquells alumnes que els costa apropiat-se del contingut, però també poden servir per visualitzar l'espai on transcorre l'argument i per constituir un bon suport per recapitular la història o reexplicar-la a altres companys.

A continuació, destaquem els tres moments que creiem que ajudaran a guiar la lectura:

Inici: de la pàgina 7 a la 11. El Doctor de Soto és dentista d'animals grans i petits. És molt popular entre els animals grossos, però té una norma: no accepta com a pacients ni gats ni altres animals perillosos per a la seva espècie. Ell és un ratolí.

Nus: de la pàgina 12 a la 25. El senyor i la senyora De Soto reben la visita d'una guineu que està patint un dolor molt fort en una dent. Malgrat que el Doctor De Soto no tracta animals perillosos, fa una excepció i amb la seva dona decideixen arriscar-se i el doctor visita la guineu.

Desenllaç: de la pàgina 26 a la 34. La guineu torna a la consulta del senyor i de la senyora De Soto per posar-se la nova dent. Hi va amb males intencions, ja que té al cap cruspir-se els dos ratolins, però el doctor i la seva dona també tenen un pla. Quin serà el desenllaç d'aquesta història?

Seguidament trobareu una petita guia per seguir la lectura i també algunes propostes per dinamitzar cada moment de la història.

6.1 INICI (DE LA PÀGINA 7 A L'11)

GUIA DE LECTURA (PER OBSERVAR, COMPARTIR, REFLEXIONAR...)

	Per observar, compartir, reflexionar...
Abans de començar la lectura...	<ul style="list-style-type: none">- En obrir el llibre podem observar les guardes. Podeu fer notar que la imatge que es repeteix és la silueta d'un gosset, el símbol de l'editorial blackie books.- Ens aturem davant la primera il·lustració:<ul style="list-style-type: none">– A què fa referència?– Quina informació ens dona, quines pistes?
Durant tota la lectura...	Els personatges que trobarem durant aquesta història són animals però l'autor els personifica: tenen oficis, sentiments... i, en especial, tenen por d'anar al dentista.
Durant tota la lectura...	És important que, durant la lectura, els alumnes observin les il·lustracions que acompanyen el text, ja que donen molta informació.
Pàg. 7	El Doctor de Soto és dentista. Podem recuperar la informació sobre aquest ofici que els alumnes han compartit a la proposta 2 d'abans de llegir. <ul style="list-style-type: none">– Què fa?– Com ho fa?
Pàg. 7	La butaca que té el doctor De Soto és per a animals petits. Els alumnes poden fer una llista dels animals que la poden utilitzar...
Pàg. 8-9	L'habitació per als animals extragrossos. La imatge que acompanya el text ens permet connectar amb aquesta situació. És divertida, podem fer una breu descripció de l'espai.
Pàg. 10	Recuperem el treball que anteriorment hem comentat sobre l'ofici de dentista a la pàgina 7 amb les eines i les tècniques que utilitza el Doctor de Soto.
Pàg. 11	Abans de llegir el text podem proposar que els alumnes observin la il·lustració i que s'imaginin què explicarà el text. Farem notar que fins ara hem vist la consulta del dentista per dins, ara la veiem per fora.

PROPOSTA 1 DE L'INICI. ELS PERSONATGES I

Durant les primeres pàgines, l'autor presenta el protagonista, un ratolí dentista. Podem saber com és físicament observant les il·lustracions, també sabem quin és el seu ofici i com treballa.

Us proposem que els alumnes facin una breu descripció del protagonista. Podeu utilitzar el suport amb què us sentiu més còmodes: cartolines, paper d'embalar, una pissarra digital, la pissarra normal... per tal que quedi constància del text. Per fer la descripció tindrem en compte tres aspectes:

- Característiques físiques: com és, com va vestit...
- El seu ofici: dentista, tenint present en especial, els beneficis que té un ratolí per treballar en les boques de diferents animals.
- El seu entorn: la seva dona i el treball en equip, on viu, les dues sales de la clínica dental.

Abans de fer el text descriptiu per escrit, proposem que els alumnes el facin oralment. Escriurem el guió dels tres punts que volem tractar a la pissarra i demanarem que, per parelles, pensin una frase que després dictaran a la mestra.

Per exemple:

Característiques físiques:

El Doctor de Soto és un ratolí que va vestit com les persones. Porta una bata blanca i porta ulleres. No és ni jove ni vell.

El seu ofici: El doctor De Soto és dentista, treballa amb la seva dona que l'ajuda. Amb els animals petits utilitza la cadira i els instruments de dentista, però amb els animals grossos ha d'utilitzar escales i politges.

El seu entorn: El doctor de Soto treballa a casa seva. Per atendre els pacients té dues sales, una per als animals petits i una altra per als animals grossos i extragrossos.

Si convé, reformularem les produccions dels alumnes, ja que la descripció que farem col·lectivament ha d'esdevenir un bon model. La deixarem al racó del llibre que estem llegint i els alumnes la podran rellegir. També recuperarem aquesta descripció més endavant, en una altra proposta.

PROPOSTA 2 DE L'INICI. BOQUES GROSSES – BOQUES PETITES

En les primeres pàgines del llibre, s'explica que el Doctor de Soto té dues sales per atendre els clients que van a la Clínica Dental: una de gran i una de petita.

Us proposem dues activitats:

Anar a la biblioteca escolar perquè els alumnes busquin llibres d'animals, per exemple, atlas d'animals, inventari d'animals... Els llibres que trobin els posaran en una taula i deixarem una estoneta perquè els observin.

Proposarem que facin una classificació pensant en les dues sales: animals petits i extragrossos.

La meva boca segons la perspectiva del Doctor de Soto. Convidem els alumnes a teatralitzar aquest moment. Som-hi!

Recrearem l'espai de consulta. Els alumnes seran els pacients. Per posar-nos en la pell del doctor De Soto agafarem un titella o un nino d'un ratolí. Els alumnes s'hauran d'imaginar com seria la visita al dentista.

Abans de fer la representació estaria bé fer una conversa:

- Quina sala utilitzaria, la dels animals petits o la dels extragrossos?
- Com se sentiria el Doctor de Soto treballant a la nostra boca?
- Quines eines utilitzaria?

...

Sites

Aquestes dues activitats es poden recollir en el *sites* que estem fent sobre el llibre.

PROPOSTA 3 DE L'INICI. GATS NO, GRÀCIES!

S'acaben les pàgines de l'inici amb la imatge i el text de la pàgina 11. Farem posar especial atenció en l'anunci que hi ha a la porta de la consulta:

NO S'AGAFARAN PACIENTS QUE SIGUIN GATS O ALTRES ANIMALS PERILLOSOS.

És moment de parar la lectura i fer hipòtesis sobre per què el doctor De Soto ha penjat aquest cartell.

- El Doctor de Soto no atén gats, o altres animals perillosos? Quins?
- Per quin motiu?

També podem convidar a fer una recapitulació:

- Quins animals ha atès fins ara?
- Quin us imagineu que serà el proper pacient que entrarà per la porta?

Les hipòtesis que facin els alumnes les podeu escriure a l'espai de l'aula on es recullen alguns dels treballs dels alumnes.

6.2 NUS (DE LA PÀGINA 12 A LA 26)

GUIA DE LECTURA (PER OBSERVAR, COMPARTIR, REFLEXIONAR...)

	Per observar, compartir, reflexionar...
Durant la lectura...	<p>És important que, durant la lectura, els alumnes observin les il·lustracions que acompanyen el text, ja que donen molta informació i poden ajudar els alumnes a comprendre el text. Farem notar com l'autor ha il·lustrat els moments clau de la història.</p> <p>També es poden fer servir les il·lustracions per fer una anticipació de l'argument.</p>
Durant tota la lectura...	<p>Els personatges que trobarem durant aquesta història són animals però l'autor els personifica: tenen oficis, sentiments, estan malalts, tenen dolor..., però no perden les característiques de la seva espècie.</p>
Pàg. 12	<p>Podem fer observar la il·lustració mentre tornem a llegir la frase:</p> <p><i>"... una bena de franel·la al voltant de la mandíbula".</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - com es protegeix del dolor? (amb una bena de franel·la). - Com ens transmet el dolor que té? (amb la mirada).
Pàg. 13	<p>Després de llegir la pàgina, farem relacionar el que diu el Doctor De Soto amb la proposta 3 de l'inici.</p>
Pàg. 14	<p>Convidarem els alumnes que llegeixin el que diu la guineu de forma expressiva (gemegant i plorant).</p>
Pàg. 15	<p>La conversa entre el senyor i la senyora De Soto no és gaire llarga, però segur que, abans de decidir què havien de fer, van pensar-s'ho bastant.</p> <p>Convidem els alumnes a inventar-se la conversa entre els dos ratolins, per fer-ho farem observar l'escena i ens fixarem en els gestos dels dos personatges.</p> <p>El Doctor de Soto no ho veu gens clar.</p> <p>La senyora De Soto vol convèncer el seu marit.</p>

Pàg. 16	<p><i>"...Benaaurats siguin els vostres petits cors!"</i>.</p> <p>La guineu mostra el seu agraïment més sincer als dos ratolins. Realment en aquesta il·lustració podem veure la diferència de mida entre els dos animals.</p> <p>Podem proposar els nens i les nenes que pensin altres fórmules per agrair que el visitin, ja que l'expressió que utilitza la guineu no és gaire corrent.</p>
Pàg. 17	Podem continuar descobrint els diferents aspectes de l'ofici de dentista. Per exemple, com es renta les mans abans d'atendre el pacient.
Pàg. 18	<p>Un altre moment que cal destacar és com el Doctor examina la boca de la guineu i de seguida té feta una diagnosi.</p> <p><i>"La guineu tenia un premolar corcat"</i>.</p> <p>Ara o després de llegir, es poden introduir el nom d'algunes dents i la malaltia més freqüents que els alumnes poden tenir (tenir dents o queixals corcats, per exemple).</p>
Pàg. 19	Farem notar la tensió que hi ha entre la guineu i el ratolí quan realitza les tasques per tractar les dents. Com ho transmet l'autor? (amb el text: els dos ratolins reforcen la idea que la guineu ha de mantenir la boca ben oberta i amb les imatges).
Pàg. 20	El Doctor De Soto coneix el seu ofici: per no fer-li mal a la guineu li posa anestèsia (haurem d'assegurar-nos que els alumnes coneixen el significat d'aquesta paraula, ja que els efectes provoquen un estat de somnolència).
Pàg. 21	Farem notar als alumnes que en aquesta pàgina queda palès la intel·ligència dels dos ratolins, ja que, amb el pal que posen a la boca de la guineu, priven que se'ls mengi.
Pàg. 22	<p>Proposem que el docent faci una lectura en veu alta d'aquesta pàgina. Els alumnes poden anar seguint la lectura assenyalant en la il·lustració els passos que segueixen els ratolins per extreure la dent.</p> <p>Hi ha paraules que potser necessitaran una mica d'explicació: extractor, torn, ventosa i balancejar.</p>
Pàg. 23	<p>A l'inici de la pàgina veiem com actua el Doctor De Soto, quan a la guineu li surt sang del trau (li posa una gassa).</p> <p>El text diu:</p> <p><i>"De camí cap a casa, es va preguntar si seria de mal gust menjant-se els de Soto quan haguessin acabat la feina"</i>.</p>

	Podem convidar els alumnes que facin hipòtesis sobre el que farà la guineu...
Pàg. 24	<p>“- Crus amb sal, quina barra-”</p> <p>Quin creieu que és el significat d’aquesta frase?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Què diu el ratolí de la guineu? (és una criatura malvada). - Per què ho diu? <p>Seria interessant fer veure quin és el dilema. L’instint pot més que el fet d’estar agraït.</p>
Pàg. 25	<ul style="list-style-type: none"> - Per què estan preocupats? De què tenen por? - Quin pla deuen haver pensat? - Què faríeu vosaltres? <p>En aquesta pàgina coneixem una altra característica del protagonista: no deixa la feina a mitges.</p>
Pàg. 26	<p>Fer comparar les dues imatges, la de la pàg. 16 i la de la 26. Quines diferències observen?</p> <p>L’arribada de la guineu a la consulta és un nou moment de tensió. És important fer conscient l’alumnat d’aquest fet. Podem fer notar que en la il·lustració els dos ratolins estan indefensos. Torna a ser molt evident la diferència de mides.</p>

PROPOSTA 1 DEL NUS. ELS PERSONATGES II

En les propostes de l’inici, ja hem fet la descripció del Doctor De Soto. Ara és el moment de fer la descripció del segon protagonista de la història: la guineu. Si us hi fixeu, aquest personatge no té nom.

Per fer aquesta proposta plantegem dues activitats:

- **La guineu:** podem proposar que els alumnes comparteixin què saben d’aquest animal.

Sites

Les idees que aportin es poden recollir i després es pot fer una cerca pautada per ampliar la informació. Es tracta de descobrir els trets essencials d’aquest animal.

És el moment de tornar a fer una lectura en veu alta dels fragments on surt la guineu i reflexionar si aquestes característiques formen part del personatge de l’obra.

- **La boca de la guineu i les seves dents** també són les grans protagonistes de la història. Són el punt de nexa entre els dos protagonistes. A més de la lectura del text, en trobareu molta informació observant les il·lustracions de William Steig.

Us animem a dibuixar la boca de la guineu. No us deixeu de fer el premolar corcat.

PROPOSTA 2 DEL NUS. EL SOMNI

Durant bona part de la narració del nus de la història, la guineu està assegurada a terra i el Doctor De Soto primer de tot li examina la dent i posteriorment la hi treu. Mentre dura aquest procés el ratolí està dins de la boca de la guineu, i aquesta, per efectes de l'anestèsia, té pensaments i somnis una mica perillosos per als dos ratolins.

El senyor i senyora De Soto són conscients d'aquest somni.

Sites

Us proposem que, en petit grup, els alumnes expressin el somni. Posteriorment el poden dibuixar o escriure.

Una vegada cada grup ha representat el seu somni, el comparteixen. Si heu decidit que l'escriguin, abans de llegir-lo als companys, els farem preparar la lectura en veu alta.

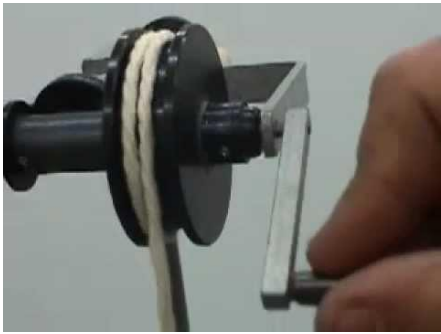

Les produccions d'aquesta proposta les podeu incloure en el vostre *sites* de lectura.

PROPOSTA 3 DEL NUS. LES MÀQUINES DEL DOCTOR DE SOTO

El Doctor De Soto és molt enginyós, ja que, tot i ser molt petit, ha buscat la manera de desenvolupar el seu ofici amb els animals més grossos.

Demanarem que els alumnes observin la imatge de la pàgina 22.

Hi ha tres paraules que volem treballar: la politja, el torn i l'escala.

		
Politja o corriola	El torn	Escala

Demanarem als alumnes que expliquin per què fa servir el doctor De Soto aquestes màquines.

Per exemple:

El doctor De Soto fa servir la politja per arribar a la boca dels animals grossos. La seva dona l'ajuda. Amb aquesta màquina ha de fer poca força i el pot fer pujar i baixar.

Després podem preguntar si han vist utilitzar aquestes màquines, pot ser fàcil que les hagin vist a les obres, a les cases per fer mudances, al pou...

Si a l'escola hi ha alguna politja o torn es pot portar a l'aula i comprovar com amb poc esforç s'aconsegueix fer pujar i baixar pesos considerables.

PROPOSTA 4 DEL NUS. ELS FINALS

Acabem la lectura del nus de la història a la pàgina 26, amb dos grans interrogants o dubtes:

- La guineu es menjarà el senyor i la senyora De Soto després d'acabar la feina?
- Quin és el pla que han pensat els dos ratolins per evitar que la guineu els faci mal?

Podeu triar fer la hipòtesis d'un dels dos interrogants o dels dos. Si feu els dos, podeu fer que una meitat de l'aula faci un i l'altra un altre.

Recollim els fulls que han escrit els infants, els llegim i escrivim a la pissarra les idees que han sorgit, les agrupem segons la resolució de cada pregunta. Entre tots intentem consensuar una resposta

per a cada pregunta i en deixem constància.

Després en farem comprovació.

6.3 DESENLLAÇ (DE LA PÀGINA 27 A LA 34)

GUIA DE LECTURA (PER OBSERVAR, COMPARTIR, REFLEXIONAR...)

	Per observar, compartir, reflexionar...
Durant la lectura...	Una vegada més us recomanem que, a més de fer la lectura del text, dediqueu uns moments a observar les il·lustracions, ja que donen molta informació i permeten fer anticipacions del que passarà.
Pàg. 27	<ul style="list-style-type: none"> – Quina broma gasta la guineu al doctor De Soto? Li fa gaire gràcia? – Demuestra el ratolí que passa por?
Pàg. 28	<p>El text diu: <i>“- Oh- va pensar-, no me’ls hauria de menjar no. Però, d’altra banda, com puc resistir-m’hi?”.</i></p> <p>Una vegada més el text fa referència a la contradicció que viu la guineu de menjar-se o no els ratolins. Focalitzarem l’atenció en el gest de la llengua. Preguntarem als alumnes. Quan fem aquest gest?</p>
Pàg. 29	<p>Preguntarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Què us imagineu que hi ha a la gerra grossa? Pot formar part del pla que han pensat?
Pàg. 30	<ul style="list-style-type: none"> – La guineu ja ha pres una decisió... Quina?
Pàg. 31	<ul style="list-style-type: none"> – Per què us sembla que el doctor De Soto pinta les dents de la guineu? <p>Fixeu-vos que el ratolí està molt tranquil. No té por. Com ho sabem? (està cantant).</p>
Pàg. 32	La guineu és un animal que, si n’heu buscat informació, es caracteritza per la seva astúcia. En aquestes pàgines qui té aquesta característica, la guineu o els ratolins?
Pàg. 33	<ul style="list-style-type: none"> – Què hi havia a la gerra grossa? <p>Podem proposar que intentin parlar ajuntant les dents de dalt i de baix. Les paraules els surten semblant a com les expressa la guineu?</p>
Pàg. 34	<ul style="list-style-type: none"> – Us esperàveu aquest final? <p>Podem preguntar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Per què a casa seva tenen dues escales diferents? Farem notar als alumnes que W. Steig cuida moltíssim els detalls.

	<p>En quants temps diríeu que passa aquesta història? Queda imprecís els dies en què visita el ruc, el porc i la vaca. Pel que fa a la guineu, es redueix a dos dies de visita: en un dia el visita i li fa la diagnosi, i l'endemà li col·loquen la dent nova)</p>
--	---

PROPOSTA 1 DEL DESENLLAÇ. HO HEM ENDEVINAT?

A la proposta 3 del nus hem fet pensar finals per a la història que els alumnes estan llegint. Es van plantejar dues preguntes:

- La guineu es menjarà el senyor i la senyora De Soto, després d'acabar la feina?
- Quin és el pla que han pensat els dos ratolins per evitar que la guineu els faci mal?

Ara és el moment de comprovar si el que els alumnes van imaginar ha passat. Es pot recuperar el *sites* on havíem recollit les seves hipòtesis.

No es tracta només de comprovar si s'ha endevinat o no, sinó de parlar-ne, que els alumnes justifiquin si el seu final era possible i coherent amb l'argument de la història, o amb les característiques dels animals.

En aquesta activitat podem compartir amb els alumnes que l'autor, W. Steig, sempre volia que els seus llibres acabessin bé. Si haguessin tingut aquesta informació haurien pensat finals diferents?

També podem preguntar:

- Per què creieu que W. Steig volia que els llibres que escrivia per a nens i nenes acabessin bé?
- Coneixeu contes que no acaben bé? (la resposta dependrà de la versió que coneguin els nens i nenes).

PROPOSTA 2 DEL DESENLLAÇ. DINS DE LA BOCA...

Un dels moments clau del desenllaç d'aquesta història és quan el Doctor De Soto entra a la boca de la guineu per revisar l'espai on cal col·locar posteriorment la dent.

En aquell instant la guineu tanca la boca... hi ha uns segons d'incertesa, finalment és una broma. Com reacciona cada personatge davant d'aquesta

situació? Proposem que els alumnes es posin a la pell dels dos animals

Aquesta llista es pot fer de manera col·lectiva:

Doctor de Soto: Ratolí	La guineu
Té por	Té gana
Es fa el fort	Es fa el bromista
...	...

PROPOSTA 3 DEL DESENLLAÇ. GUINEUS I RATOLINS: MIL HISTÒRIES!!!

A la literatura infantil hi ha moltes històries, contes, àlbums il·lustrats... on els seus protagonistes són guineus o gats (tenen característiques comunes), i ratolins. A la majoria d'obres es recull la tensió que es produeix entre els dos animals, ja que una font d'alimentació de les guineus són els ratolins.

Us proposem diverses maneres de descobrir la relació entre guineus-gats i ratolins a la història de la literatura:

- Coneixeu alguna història, conte... on els protagonistes siguin una guineu-gat i un ratolí?
- Coneixeu alguna història, conte... en què que el protagonista sigui una guineu o un ratolí?

Segurament la primera història o conte que els vindrà a la memòria sigui *“La rateta que escombrava l'escaleta”*, però n'hi ha d'altres. Si no en trobeu, podeu consultar a la biblioteca escolar o a la biblioteca pública.

- Demaneu en préstec a la biblioteca escolar o pública un lot de contes per poder descobrir el paper d'aquests personatges a la literatura. D'aquesta manera, els alumnes ampliaran el seu univers literari. També podeu demanar a les famílies que portin llibres de casa on els ratolins, guineus... siguin els protagonistes.

Amb els lots i la selecció de llibres de ratolins i guineus-gats podeu fer una exposició per visualitzar els diferents títols. Deixeu uns dies perquè els nens i les nenes es mirem els llibres i els observin. Després els podem classificar segons el protagonista, la relació entre els animals... i finalment en podem proposar la lectura d'algun a l'alumnat de manera autònoma.

- Si l'alumnat ha fet lectura d'algun dels llibres proposats podem fer una estona de conversa per compartir les descobertes i fer recomanacions d'alguna de les obres.

- Feta aquesta petita investigació, us animem a fer una petita guia de lectura amb els llibres, contes... que heu descobert. Si els llibres són de la biblioteca escolar, podeu fer aquesta guia utilitzant l'[ePèrgam](#) i fer-ne difusió a la comunitat educativa en el *sites* de lectura que heu creat.

PROPOSTA 4 DEL DESENLLAÇ. EL PRÒXIM CLIENT

Acaba la història de la guineu i dels ratolins, amb el senyor i la senyora De Soto acomiadant la guineu que se'n va de la consulta sense el dolor que tenia a la boca i amb una dent nova. William Steig ens explica que els dos ratolins s'agafen la tarda lliure, però queda oberta la següent pregunta:

- QUIN SERÀ EL PRÒXIM CLIENT QUE ENTRARÀ PER LA PORTA DE LA CONSULTA?
- CREIEU QUE DEIXARAN ENTRAR DE NOU UNA GUINEU O UN GAT?

Aquestes dues preguntes ens permeten pensar en la continuïtat del relat i el futur de la clínica dental. Per fer-ho podem crear un espai de conversa i posteriorment escriure o dibuixar les conclusions a què arriben els alumnes.

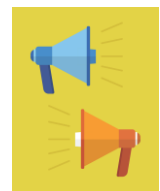
7. DESPRÉS DE LLEGIR

Acabem la lectura de *Doctor De Soto. Dentista d'animals*, ara és el moment de recollir algunes de les propostes que hem fet abans i durant la lectura. També és el moment de valorar, a través d'una conversa, els descobriments i els aprenentatges que l'alumnat ha fet durant el procés lector.

PROPOSTA 1 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. COMPROVEM HIPÒTESIS INICIALS

A les propostes d'abans de la lectura, hem fet diferents hipòtesis sobre el títol de l'obra.

- Proposem recuperar les idees inicials sobre el títol i comprovar si són certes o no.
- També recuperem els dibuixos que han fet els alumnes sobre el títol i observem si el dibuix es correspon amb l'argument de l'obra.

Després de fer les comprovacions sobre el títol i la imatge de la coberta, amb tota la informació que tenen, cada infant recrea una nova coberta intentant transmetre l'argument de la història.

DOCTOR DE SOTO
Dentista d'animals

PROPOSTA 2 DE DESPRÉS DE LLEGIR. PERSONATGES III

A la proposta ... de l'inici els alumnes han fet la descripció del Doctor De Soto. Han seguit l'esquema següent:

- Característiques físiques.
- El seu ofici.
- El seu entorn.

Recuperarem aquesta descripció i afegirem un nou punt:

- El caràcter. Què ens diu el text? Què podem deduir?

Es pot fer una lectura en veu alta per part de la mestra i demanar al alumnes que aixequin la mà quan trobin un tret del caràcter del Doctor de Soto.

Per exemple:

Ho diu el text	Es pot deduir
<ul style="list-style-type: none">- És molt popular- És valent- És llest	<ul style="list-style-type: none">- És prudent (no vol visitar animals perillosos).- És molt organitzat (té dues sales d'espera, disposa de maquinària per accedir a les boques dels animals...).- És compassiu (li fa pena la guineu, malgrat que per a ell és un animal perillós).- Té cura de la higiene (es renta les mans abans d'explorar la boca de la guineu).

	<ul style="list-style-type: none"> - És malfiat (té por de l'instint de la guineu). - És responsable (quan comença una feina l'acaba). - És llest i astut (pensa un pla perquè la guineu no se'ls mengi).
--	--

Els alumnes poden fer el mateix amb la dona del Doctor De Soto. Ho poden fer alhora que identifiquen el caràcter del Doctor De Soto o en un altre moment. Si ho fan en un altre moment, ho poden fer per parelles i repartir-se les pàgines del llibre, després es pot compartir. Podem repartir post-its perquè els posin a la pàgina on han trobat una pista sobre com és la senyora De Soto.

PROPOSTA 3 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. LA MEVA DENT: HISTÒRIA I SENTIMENTS

Una de les protagonistes d'aquesta història és la dent de la guineu i el dolor que li provoca, aquest fet fa que els dos animals es trobin a la consulta. Segur que l'alumnat té moltes històries relacionades amb les seves dents, ja que, per l'edat dels nens i nens a qui va adreçat el llibre, a molts els han començat a caure les dents de llet.

Es pot establir una connexió entre el doctor De Soto amb el *Ratoncito Pérez* o *Ratolí Pérez*, que és un personatge fantàstic que s'encarrega de recollir les dents que se'ls cauen als infants i que col·loquen sota el coixí. En la cultura popular catalana, aquest paper el fa l'angelet de les dents o simplement els angelets (en la cultura francesa l'encarregat de recollir les dents també és un ratolinet, *La petite souris*). Els nens i les nenes poden establir-hi lligams. Es tracta de fer volar la imaginació...

Proposem a l'alumnat recordar aquelles vivències o històries lligades a les dents de manera oral, deixem temps suficient perquè els alumnes pensin què volen explicar i després perquè s'expressin. El docent pot establir relacions entre el que diuen els alumnes per mostrar que està fent una escolta activa i convidar els alumnes que facin el mateix.

Es pot demanar la col·laboració de les famílies. Fer una nota col·lectiva on demanem si la família conserva alguna dent, alguna fotografia del dia que va caure la dent... o simplement demanarem a la família que expliquin el record que en tenen. Aquesta explicació ens la poden fer arribar amb una nota de veu, o per escrit,

Amb les experiències aportades, es pot fer un resum de forma oral o bé en forma de còmic. Tots els records han de tenir com a protagonistes les dents. Quan acabem els relats, còmics... els compartirem i els recollirem al *sites*.

PROPOSTA 4 DE DESPRÉS DE LA LECTURA. REPRESENTEM L'OBRA

Per acabar, us proposem representar amb l'alumnat una nova versió de l'obra.

Per dur a terme aquesta proposta, podeu seguir les fases següents:

- Fer una síntesi oral de l'argument de la història: destacant els personatges i els elements clau del relat. Si es vol que participin tots els alumnes a l'obra, es poden incorporar nous personatges (animals grossos i petits). Cada animal pot anar a la consulta acompanyat.
- Escriure un text amb els aspectes clau de la història, utilitzant les paraules dels infants.
- Es pot pensar un diàleg breu entre l'acompanyant i el pacient, en arribar i en anar-se'n perquè tothom pugui expressar-se oralment.
- Recuperar el petit nino ratolí i fer una carota de la guineu per escenificar la història. També es poden fer carotes dels altres animals que hem introduït perquè participin tots els alumnes.
- Preparar l'escenografia de la consulta de la clínica dental del Doctor De Soto.
- Fer el guió de l'obra, la planificació i repartiment de les tasques entre els infants.
- Quan tinguem preparat el nou text i els elements artístics, farem diversos assajos.
- Planificarem la difusió de la representació: espai, lloc, dia i hora de l'estrena. Podem fer un cartell o fer una entrada al *sites* per convidar les famílies.
- REPRESENTEM l'obra, segur que serà un gran èxit!

Acabada la representació, uns dies més tard, valorarem com ha anat:

- Com us va sentir interpretant els personatges?
- Us ho va passar bé?
- Com va reaccionar el públic? Els va agradar? Què us van dir?
- De quines escenes esteu més contents? Per què?
- Si tornéssiu a fer l'obra voldríeu canviar alguna cosa?
- Què penseu que hauríeu de millorar?
- Com ho podríeu millorar?
- ...

També podem compartir amb l'alumnat els aprenentatges fets durant la lectura de "*Doctor De Soto. Dentista d'animals*".

8. QUADRE DE CONTINGUTS

A la taula següent s'indica quins continguts es treballen a cada activitat proposada en aquest dossier:

Contingut	Activitat
Creació d'expectatives sobre l'obra.	Proposta 1 d'abans de llegir. La coberta.
Coneixement de les persones relacionades amb el llibre: l'autor, la il·lustrador i l'editorial.	Proposta 3 de l'abans de llegir. L'autor.
Interès i curiositat per mirar i llegir llibres.	Proposta 1 d'abans de llegir. La coberta.
Inferències i hipòtesis a partir de la lectura del títol.	Proposta 2 d'abans de llegir. El títol.
Activació de coneixements previs.	Proposta 2 d'abans de llegir. El títol (l'ofici de dentista). Proposta 2 de l'inici. Boques grosses i boques petites (animals grossos i petits).
Inferències i hipòtesis a partir de l'observació d'il·lustracions.	Proposta 2 d'abans de llegir. El títol.
Observació de les il·lustracions per extraure'n les característiques i copsar la funció que tenen en l'obra.	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç.
Treball de lèxic.	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç. Camp semàntic de l'ofici de dentista. Tipus de dents i malalties. Eines que utilitza el Doctor De Soto. Proposta 3 del nus. Les eines del Doctor De Soto.
Elaboració de connexions personals amb els sentiments i les vivències dels protagonistes de l'obra.	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç. Proposta 2 del desenllaç. Dins de la boca. Proposta 3 de després de la lectura. La meva dent: història i sentiments.
Aplicació d'estratègies de lectura: recapitulació, visualització, fer i comprovar hipòtesis, fer inferències, reorganitzar la informació...	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç. Proposta 3 de l'inici. No gats. Proposta 2 del nus. El somni. Proposta 4 del nus. Els finals.

	Proposta 1 del desenllaç. Ho hem endevinat? Proposta 4 del desenllaç. El pròxim client. Proposta 1 de després de llegir. Comprovem les hipòtesis inicials.
Anàlisi dels personatges principals i secundaris.	Proposta 1 de l'inici. Personatges I. Proposta 1 del nus. Personatges II. Proposta 2 de després de llegir. Personatges III.
Anàlisi de l'espai on transcorre la història.	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici.
El pas del temps.	Guia de lectura (per observa, compartir, reflexionar...) del desenllaç.
Nivells de comprensió: literal, inferencial i profunda.	Guia de lectura (per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç.
Producció de textos escrits col·lectius i/o individuals utilitzant les TAC si es considera oportú (descripcions, continuïtat de la trama...).	Proposta 1 de l'inici. Personatges I. Proposta 2 del nus. El somni. Proposta 4 de després de la lectura.
Preparació i gaudi de la lectura en veu alta.	Guia de lectura (Per observar, compartir, reflexionar...) de l'inici, del nus i del desenllaç.
Participació en una conversa respectant les opinions dels altres.	Totes les propostes.
Biblioteca escolar. Llibres amb protagonistes animals. Connexions entre llibres.	Proposta 2 de l'inici. Boques grosses-boques petites. Proposta 3 del desenllaç. Guineus i ratolins: mil històries.
Del llenguatge escrit al llenguatge oral (representació de l'obra).	Proposta 4 de després de la lectura.

9. BIBLIOGRAFIA

Departament d'ensenyament. *El gust per llegir a educació infantil i a educació primària*. Departament d'Ensenyament, 2a edició actualitzada: abril de 2016. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2854> [Consulta: 21.07.2022].

Departament d'ensenyament. *El temps de lectura a primària*. Departament d'Ensenyament, 2014. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2824> [Consulta:21.07.2022].

Departament d'ensenyament. *La lectura en un centre educatiu*. Departament d'Ensenyament, 2013. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/222> [Consulta: 21.07.2022].

Departament d'ensenyament. *La lectura guiada. Una proposta didàctica per treballar el procés lector a CM i CS*, Departament d'Ensenyament, gener de 2015. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2811> [Consulta: 21.07.2022].

Departament d'ensenyament. *Parlem de llibres. La tertúlia literària*. Departament d'Ensenyament, 2013. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2852> [Consulta: 21.07.2022].

Departament d'ensenyament. *Presentació i recomanació de llibres: una activitat per al foment de la lectura autònoma*. Departament d'Ensenyament: octubre 2013. <http://hdl.handle.net/20.500.12694/2851> [Consulta: 21.07.2022].

DUTHIE, Ellen. Conferència: "*Cantos al riesgo i al misterio: La obra para niños de William Steig*". <https://loleemosasi.blogspot.com/2018/07/cantos-al-riesgo-y-al-misterio-la-obra.html> [Consulta: 21.07.2022].